

خزانه داری کل کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره: ۵۴ / ۲۵۷۳۹۳

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۶

پیوست: دارد

بسمه تعالی

شرکت / بانک / سازمان

سلام علیکم

در اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور، به پیوست "اصلاحیه دستورالعمل تکمیل فرم عملکرد بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت" که طی نامه‌های شماره ۴۰۰۰/۵۸۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۹ و شماره ۴۰۰۰/۵۹۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ به تایید دیوان محاسبات کشور رسیده است، برای اجرا ابلاغ می‌شود.

بید رحمت ا... اگرمی
خزانه دار کل کشور

رونوشت:

دبیرخانه کارگروه ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور بازگشت به نامه‌های صدرالذکر برای آگاهی

جناب آقای دکتر مهدیزاده معاون محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی رییس جمهوری جهت بارگذاری در پایگاه ملی اطلاع رسانی قوانین و مقررات کشور

اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان ... برای اطلاع و ابلاغ به شرکت‌های دولتی مستقر در استان

جناب آقای هادی خدابخشی مشاور عالی محترم خزانه‌داری کل کشور برای اطلاع

جناب آقای رضوان پور مدیر کل محترم نظارت بر ذی‌حسابی‌ها برای اطلاع

اداره کل گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی برای اطلاع و درج در سوابق

سرکار خانم قاسمی ملک حسابرس محترم اداره حسابرسی موسسات دولتی اداره کل گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی

دبیرخانه مرکزی ریاست جمهوری

شماره: ۲۴۱۴۳۱

۴- پنجاه درصد (۵۰٪) سود ویژه (کد ۲۰۴): این سرفصل برای شرکت‌هایی که در پیوست مربوط در قوانین بودجه سنواتی کل کشور دارای پیش‌بینی بوده، تکمیل می‌شود. مجموع مبالغی که بابت پنجاه درصد (۵۰٪) سود ویژه پیش‌بینی شده سال جاری توسط شرکت پرداخت و یا توسط خزانه‌داری کل کشور از حساب شرکت برداشت می‌شود، در این سرفصل درج می‌گردد.

حساب‌های تخصیص سود: حساب‌های تقسیم سود از چهار سرفصل شامل «تقسیم سود-سود سهم دولت (کد ۲۰۵)»، «تقسیم سود-سود سهم شرکت‌های دولتی و سایر سهامداران (کد ۲۰۶)»، «اندوخته‌ها (کد ۲۰۷)» و «سایر حساب‌های تخصیص سود (کد ۲۰۸)» تشکیل می‌شود.

۵- تقسیم سود-سود سهم دولت (کد ۲۰۵): مبلغی است که بر اساس تصویب مجمع عمومی شرکت از محل سود به‌عنوان سود سهم دولت اختصاص داده شده و از صورت تغییرات در حقوق مالکانه و یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی استخراج و در سرفصل مربوط درج می‌گردد.

۶- تقسیم سود-سود سهم شرکت‌های دولتی و سایر سهامداران (کد ۲۰۶): مبلغی است که بر اساس تصویب مجمع عمومی شرکت از محل سود به‌عنوان سود سهم شرکت‌های دولتی و سایر سهامداران اختصاص داده شده و از صورت تغییرات در حقوق مالکانه و یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی استخراج و در سرفصل مربوط درج می‌گردد.

۷- اندوخته‌ها (کد ۲۰۷): بر اساس ماده (۱۳۵) قانون محاسبات عمومی کشور، مواد (۱۴۰) و (۲۳۸) قانون تجارت ایران، اساسنامه و سایر قوانین و مقررات ناظر حسب مورد بخشی از سود شرکت می‌بایست، تحت عنوان اندوخته قانونی و سرمایه‌ای به‌صورت ذخیره باقی بماند. مبالغی که از این بابت یا عنوان دیگر از قبیل اندوخته عمومی و احتیاطی طی سال جاری (مابه‌التفاوت ارقام سال قبل با سال جاری) در شرکت باقی می‌ماند و با همین عنوان در صورت‌وضعیت مالی انعکاس می‌یابد، در این سرفصل درج می‌گردد.

۸- سایر حساب‌های تخصیص سود (کد ۲۰۸): چنانچه پس از کسر مبالغ مندرج در سرفصل‌های پنجاه درصد (۵۰٪) سود ویژه (کد ۲۰۴)، سود سهم دولت (کد ۲۰۵)، سهم شرکت‌های دولتی و سایر سهامداران (کد ۲۰۶) و اندوخته‌ها (کد ۲۰۷) از سود خالص شرکت پس از کسر مالیات بر درآمد، وجوهی باقی بماند، مبلغ باقیمانده در این سرفصل درج می‌گردد.

۹- هزینه امور پژوهشی (جزئی از هزینه) (کد ۲۰۹): مجموع هزینه‌هایی که بابت امور پژوهشی صورت می‌گیرد، در این سرفصل درج می‌گردد. یا توجه به اینکه این سرفصل در یکی از اقلام هزینه موضوع سرفصل (کد ۲۰۱) اعمال شده، لذا این سرفصل در جمع مصارف

۳ ماده (۱۳۵) قانون محاسبات عمومی کشور:

شرکت‌های دولتی مکلفاند هر سال معادل ده درصد سود ویژه شرکت را به‌منظور افزایش بنیه مالی شرکت دولتی به‌عنوان اندوخته قانونی موضوع نمایند تا وقتی که اندوخته مزبور معادل سرمایه ثبت‌شده شرکت بشود.
تیمه- افزایش سرمایه شرکت از محل اندوخته قانونی مجاز نمی‌باشد.

۴ ماده (۱۴۰) قانون تجارت ایران:

هیأت مدیره مکلف است هر سال یک‌بیستم از سود خالص شرکت را به‌عنوان اندوخته قانونی موضوع نماید. همین که اندوخته قانونی به یک‌دهم سرمایه شرکت رسید موضوع کردن آن اختیاری است و در صورتی که سرمایه شرکت افزایش باید کسر یک‌بیستم مذکور ادامه خواهد یافت تا وقتی که اندوخته قانونی به یک‌دهم سرمایه بالغ گردد.

۵ ماده (۲۳۸) قانون تجارت ایران:

از سود خالص شرکت پس از وضع زیان‌های وارده در سال‌های قبل باید معادل یک‌بیستم آن بر طبق ماده (۱۴۰) به‌عنوان اندوخته قانونی موضوع شود هر تصمیم برخلاف این ماده باطل است.

حساب‌های جاری لحاظ نمی‌گردد.

۱۰- وجوه ارسالی به خزانه و اوراق مصرف نشده از محل اعتبارات هزینه‌ای (کد ۲۱۰): مجموع وجوه ارسالی به خزانه و اوراق مصرف نشده بابت اعتبارات هزینه‌ای مصوب و ابلاغی و اعتبارات هزینه‌ای انتقالی از سال قبل (موضوع کدهای ۱۰۴۰۱، ۱۰۴۰۲ و ۱۰۴۰۳) در این سرفصل درج می‌شود.

نکته: این سرفصل بایستی با مجموع مبالغ مندرج در ستون‌های «وجوه ارسالی به خزانه» و «اوراق مصرف نشده» فرم‌های ۴ و ب-۱۰ اعتبارات هزینه‌ای در صورت‌حساب دریافت و پرداخت برابر باشد.

۱۱- مانده وجوه و اوراق انتقالی به سال بعد از محل اعتبارات هزینه‌ای (کد ۲۱۱): چنانچه مانده وجوه و اوراق دریافتی از محل اعتبارات هزینه‌ای مصوب و ابلاغی (موضوع کدهای ۱۰۴۰۱ و ۱۰۴۰۲) به سال بعد منتقل شده باشد، در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته: این سرفصل بایستی با مجموع مبالغ مندرج در ستون‌های «وجوه انتقالی» و «اوراق انتقالی» فرم ۴ اعتبارات هزینه‌ای در صورت‌حساب دریافت و پرداخت برابر باشد.

ب- حساب‌های سرمایه‌ای: از دو قسمت منابع و مصارف تشکیل و با استفاده از صورت‌های مالی، پاداشتهای پیوست صورت‌های مالی و صورتحساب دریافت و پرداخت شرکت تکمیل می‌گردد.

مصارف					منابع				
تفاوت بودجه نهایی و عملکرد	مسکودات/تفریق	مسکودات/تفریق	بودجه نهایی (اصلاحیه بودجه)	بودجه اولیه (قانون)	عنوان سرفصل	کد	تفاوت بودجه نهایی و عملکرد	مسکودات/تفریق	بودجه نهایی (اصلاحیه بودجه)
					دارایی‌های جاری:				
					دارایی‌های جاری - ذخایر و اندوخته‌ها	۳۰۱			
					استهلاک سال جاری	۳۰۱۰۱			
					افزایش در اندوخته‌ها	۳۰۱۰۲			
					دارایی‌های جاری - سایر	۳۰۲			
					منابع عمومی دولت - اعتبارات لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای	۳۰۳			
					دریافتی از محل اعتبارات لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای معسوم	۳۰۳۰۱			
					دریافتی از محل اعتبارات لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای ابلاتی	۳۰۳۰۲			
					اعتبارات لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای انتقالی از سال قبل	۳۰۳۰۳			
					تسهیلات بانکی و وام‌ها:				
					تسهیلات بانکی	۳۰۴			
					سایر وام‌های داخلی	۳۰۵			
					وام خارجی	۳۰۶			
					سایر دریافت‌ها	۳۰۷			
					کاهش در دارایی‌های غیرجاری	۳۰۸			
					افزایش استهلاک (تسهیلات)	۳۰۹			
					افزایش در بدهی‌های غیرجاری	۳۱۰			
					افزایش در حقوق مالکانه	۳۱۱			
					جمع مصارف سرمایه‌ای				
					طرح‌های لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای:				
					مهم منابع عمومی دولت در طرح‌های لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای	۴۰۱			
					مهم منابع داخلی در طرح‌های لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای	۴۰۲			
					وجودی رسانی به خزانه و اوراق مصرف نشده از محل اعتبارات لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای	۴۰۳			
					مطلوبه وجودی و اوراق انتقالی به سال بعد از محل اعتبارات لشکر دارایی‌های سرمایه‌ای	۴۰۴			
					هزینه‌های سرمایه‌ای از محل منابع داخلی	۴۰۵			
					بازرداشت وام و تسهیلات دریافتی:				
					تسهیلات بانکی	۴۰۶			
					وام موضوع ماده (۳۳) و سایر وام‌ها	۴۰۷			
					وام خارجی	۴۰۸			
					وجود امداد شده	۴۰۹			
					بازرداشت و بقیه بدهی‌ها و سایر پرداخت‌ها	۴۱۰			
					افزایش دارایی‌های جاری	۴۱۱			
					کاهش در استهلاک (تسهیلات)	۴۱۲			
					کاهش در حقوق مالکانه	۴۱۳			
					جمع مصارف سرمایه‌ای				

منابع حساب‌های سرمایه‌ای:

دارایی‌های جاری: از دو بخش تشکیل شده است:

۱- دارایی‌های جاری-ذخایر و اندوخته‌ها (کد ۳۰۱): این سرفصل از دو جزء میزان استهلاک سال جاری (کد ۳۰۱۰۱) و افزایش در اندوخته‌ها (کد ۳۰۱۰۲) تشکیل می‌شود.

استهلاک سال جاری (کد ۳۰۱۰۱): این سرفصل با استفاده از ارقام مربوط به افزایش استهلاک دارایی‌های ثابت مشهود، دارایی‌های نامشهود و دارایی‌های زیستی مولد سال جاری که از یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی استخراج می‌گردد، درج می‌شود.

نکته (۱): میالغ مندرج در این سرفصل صرفاً استهلاک سال جاری بوده و شامل تعدیلات و سایر تغییرات نمی‌شود.

نکته (۲): چنانچه استهلاک سال جاری به واسطه تعدیلات ناشی از فروش و واگذاری دارایی‌های ثابت، تغییر رویه حسابداری نسبت به سال قبل کاهش یا افزایش داشته باشد، جمع جبری تعدیلات در صورت کاهش در قسمت مصارف حساب‌های سرمایه‌ای سرفصل «کاهش در استهلاک (تعدیلات)» (کد ۴۱۲) و جمع جبری تعدیلات در صورت افزایش، در قسمت منابع حساب‌های سرمایه‌ای «سرفصل افزایش در استهلاک (تعدیلات)» (کد ۳۰۹) درج می‌گردد.

نکته (۳): در صورتی که شرکتی زیان‌ده باشد و جهت تأمین زیان، استفاده از دارایی‌های جاری-ذخایر سال (استهلاک سال جاری) (کد ۳۰۱۰۲) در بودجه آن پیش‌بینی شده باشد، مبلغ مذکور به کسر مبلغ تأمین‌شده در بخش منابع تأمین زیان حساب‌های جاری ثبت می‌گردد.

افزایش در اندوخته‌ها (کد ۳۰۱۰۲): میزان افزایش در اندوخته‌های سال جاری (قانونی، سرمایه‌ای، احتیاطی، عمومی و سایر) نسبت به سال قبل، مندرج در صورت‌وضعیت مالی در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته: چنانچه اندوخته‌ها در سال جاری کاهش داشته باشد، مبلغ کاهش در قسمت مصارف حساب‌های سرمایه‌ای در سرفصل کاهش در حقوق مالکانه (کد ۴۱۳) درج می‌گردد.

۲- دارایی‌های جاری-سایر (کد ۳۰۲): بر اساس ماده (۱۶) قانون محاسبات عمومی، کاهش سرمایه در گردش سال جاری نسبت به سال قبل به‌عنوان یکی از منابع تأمین زیان در نظر گرفته می‌شود. در صورتی که سرمایه در گردش (دارایی‌های جاری منهای بدهی‌های جاری) سال جاری کمتر از سرمایه در گردش سال قبل باشد، مابه‌التفاوت مذکور به‌عنوان منبع سرمایه‌ای محسوب گردیده و در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته (۱): در صورتی که شرکتی زیان‌ده باشد و جهت تأمین زیان از «دارایی‌های جاری-سایر (کد ۳۰۲)» استفاده نموده باشد، مبلغ مذکور به کسر مبلغ مندرج در سرفصل (۳۰۲) ثبت می‌گردد.

نکته (۲): چنانچه خالص سرمایه در گردش سال جاری مثبت و یا به عبارتی افزایش یافته باشد به‌منزله افزایش در دارایی‌های جاری (کاهش در بدهی‌های جاری)، نوعی مصرف تلقی و در بخش مصارف در سرفصل افزایش دارایی‌های جاری (کد ۴۱۱) درج خواهد گردید.

۳- منابع عمومی دولت-اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۳۰۳): این سرفصل از سه جزء دریافتی از محل اعتبارات سرمایه‌ای مصوب (کد ۳۰۳۰۱)، دریافتی از محل اعتبارات سرمایه‌ای ابلاغی (کد ۳۰۳۰۲) و اعتبارات سرمایه‌ای انتقالی از سال قبل (کد ۳۰۳۰۳) تشکیل می‌شود.

دریافتی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب (کد ۳۰۳۰۱): اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب که شرکت در سال جاری در قالب طرح، ردیف‌های متفرقه و تملک دارایی‌های مالی از محل منابع عمومی دولت دریافت می‌کند در این سرفصل درج می‌گردد.

دریافتی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ابلاغی (کد ۳۰۳۰۲): اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ابلاغی که شرکت در اجرای ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی کشور در قالب طرح، ردیف‌های متفرقه و تملک دارایی‌های مالی از دستگاه‌های اجرایی دریافت نموده، در این سرفصل درج می‌گردد.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای انتقالی از سال قبل (کد ۳۰۳۰۳): مانده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب و ابلاغی که در سال قبل مصرف نشده و در اجرای قوانین و مقررات به سال جاری منتقل شده در این سرفصل درج می‌گردد. شایان ذکر است اعتبارات انتقالی از سال قبل در اجرای مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور و اصلاحات پس از آن باید تا مهلت مقرر مندرج در قانون اخیرالذکر مصرف و یا به خزانه واریز گردد.

نکته (۱): مبلغ درج شده در این سرفصل بایستی با جمع مبالغ مندرج در ستون‌های «دریافتی از محل اعتبارات تخصیص‌یافته» فرم ۴ و «منابع انتقالی قابل مصرف» فرم ب-۱۰ اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در صورت‌حساب دریافت و پرداخت برابر باشد.

نکته (۲): مبلغ درج شده در سرفصل منابع عمومی دولت - اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۳۰۳) بایستی با جمع مبالغ مندرج در سرفصل‌های «سهم منابع عمومی دولت در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۴۰۱)»، «وجوه ارسالی به خزانه و اوراق مصرف‌نشده از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۴۰۳)» و «مانده وجوه و اوراق انتقالی به سال بعد از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۴۰۴)» در بخش مصارف سرمایه‌ای شرکت برابر باشد.

استفاده از تسهیلات بانکی و وام‌ها: شامل سه بخش به شرح زیر است:

۴- تسهیلات بانکی (کد ۳۰۴): اصل تسهیلات دریافتی بلندمدت در سال جاری از شبکه بانکی داخلی در این سرفصل درج می‌گردد. ارقام این سرفصل با استفاده از تسهیلات مالی بلندمدت مندرج در بخش بدهی‌های غیرجاری صورت‌وضعیت مالی و یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی استخراج می‌شود.

نکته: با توجه به اینکه تسهیلات بانکی کوتاهمدت در بخش بدهی‌های جاری طبقه‌بندی می‌شوند و قبلاً در بخش دارایی‌های جاری-سایر ((کد ۱۰۳) یا (کد ۳۰۲)) به‌عنوان سرمایه در گردش مورد استفاده قرار گرفته، لذا در محاسبات این سرفصل لحاظ نمی‌گردد.

۵- سایر وام‌های داخلی (کد ۳۰۵): سایر تسهیلات دریافتی بلندمدت داخلی خارج از شبکه بانکی داخلی که توسط شرکت در سال-

جاری دریافت گردیده در این سرفصل درج می‌گردد. ارقام این سرفصل با استفاده از تسهیلات مالی بلندمدت مندرج در بخش بدهی‌های غیرجاری صورت‌وضعیت مالی و یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی استخراج می‌شود.

۶- وام خارجی (کد ۳۰۶): تسهیلات بلندمدت خارجی که توسط شرکت در سال جاری دریافت گردیده، در این سرفصل درج می‌گردد. ارقام این سرفصل با استفاده از تسهیلات مالی بلندمدت مندرج در بخش بدهی‌های غیرجاری صورت‌وضعیت مالی و یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی استخراج می‌شود.

۷- سایر دریافت‌ها (کد ۳۰۷): هرگونه دریافتی از محل سایر منابع جهت مصارف سرمایه‌ای، از قبیل مبالغ دریافتی از شرکت‌های مادر تخصصی، ودیعه مشترکین، حقوق عمومی، هدایا و یا مبالغی که به موجب قوانین و مقررات به شرکت پرداخت می‌شود در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته: مبالغ و یا کالاهای سرمایه‌ای که از شرکت مادر تخصصی جهت تجهیز لویه یا راهاندازی طرح دریافت می‌کنند، چنانچه در بخش بدهی‌های غیرجاری درج شده باشند در این سرفصل درج می‌گردد.

۸- کاهش در دارایی‌های غیرجاری (کد ۳۰۸): چنانچه مجموع دارایی‌های غیرجاری سال مورد رسیدگی به اضافه هزینه استهلاک سال جاری نسبت به دارایی‌های غیرجاری سال قبل کاهش داشته باشد، مبلغ کاهش به عنوان منبج در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته: چنانچه حاصل عملیات فوق‌الذکر افزایش داشته باشد در سرفصل «هزینه‌های سرمایه‌ای از محل منابع داخلی (کد ۴۰۵)» درج می‌گردد.

۹- افزایش استهلاک (تعدیلات) (کد ۳۰۹): چنانچه استهلاک سال جاری بر اثر انجام تعدیلات (ناشی از فروش و واگذاری دارایی‌های غیرجاری و یا تغییر رویه حسابداری) افزایش داشته باشد، در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته: چنانچه استهلاک سال مورد حسابرسی بر اثر انجام تعدیلات (ناشی از فروش و واگذاری دارایی‌های غیرجاری و یا تغییر رویه حسابداری و ...) کاهش داشته باشد در سرفصل (کاهش در ذخیره استهلاک (تعدیلات) (کد ۴۱۲)) درج می‌گردد.

۱۰- افزایش در بدهی‌های غیرجاری (کد ۳۱۰): چنانچه بدهی‌های غیرجاری سال جاری مندرج در صورت‌وضعیت مالی (به استثنای سرفصل تسهیلات دریافتی بلندمدت و مبالغی که در سرفصل سایر دریافت‌ها درج شده) نسبت به سال قبل افزایش داشته باشد، در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته: چنانچه بدهی‌های غیرجاری موضوع این سرفصل نسبت به سال قبل کاهش داشته باشد، در سرفصل بازپرداخت ودیعه، بدهی‌ها و سایر پرداخت‌ها (کد ۴۱۰) درج می‌گردد.

۱۱- افزایش در حقوق مالکانه (کد ۳۱۱): چنانچه حقوق مالکانه سال مورد رسیدگی (به استثناء اندوخته‌ها) افزایش یابد در این سرفصل درج می‌شود.

نکته: چنانچه حقوق مالکانه سال مورد رسیدگی (به استثناء اندوخته‌ها) کاهش یابد در سرفصل کاهش در حقوق مالکانه (کد ۴۱۳) درج می‌گردد.

مصارف حساب‌های سرمایه‌ای:

طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای:

۱- سهم منابع عمومی دولت در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۴۰۱): کلیه پرداخت‌های قطعی و غیرقطعی شرکت از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب و ابلاغی سال جاری و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای انتقالی از سال قبل در قالب طرح، ردیف‌های متفرقه و تملک دارایی‌های مالی در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته (۱): این سرفصل بایستی با ستون‌های مربوط در فرم‌های بودجه‌ای مندرج در صورت‌حساب دریافت و پرداخت (موضوع ماده (۹۹)^۶ قانون محاسبات عمومی کشور) برابر باشد.

نکته (۲): شرکت‌هایی که صورت‌حساب طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را ارائه ننموده‌اند، مبلغ دریافتی از محل سهم منابع عمومی دولت در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پس از کسر وجوه ارسالی به خزانه در این سرفصل درج می‌گردد.

۲- سهم منابع داخلی در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۴۰۲): کلیه پرداخت‌های شرکت از محل منابع داخلی جهت تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در این سرفصل درج می‌گردد.

۳- وجوه ارسالی به خزانه و اوراق مصرف نشده از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۴۰۳): مجموع وجوه ارسالی به خزانه و اوراق مصرف نشده بابت دریافتی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب و ابلاغی و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای انتقالی از سال قبل (موضوع کدهای ۳۰۳۰۱، ۳۰۳۰۲ و ۳۰۳۰۳) در این سرفصل درج می‌شود.

نکته: این سرفصل بایستی با مجموع مبالغ مندرج در ستون‌های «وجوه ارسالی به خزانه» و «اوراق مصرف نشده» فرم‌های ۴ و ب-۱۰ اعتبارات سرمایه‌ای در صورت‌حساب دریافت و پرداخت برابر باشد.

۴- مانده وجوه و اوراق انتقالی به سال بعد از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (کد ۴۰۴): چنانچه مانده وجوه و اوراق دریافتی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب و ابلاغی (موضوع کدهای ۳۰۳۰۱ و ۳۰۳۰۲) به سال بعد منتقل شده باشد، در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته: این سرفصل بایستی با مجموع مبالغ مندرج در ستون‌های «وجوه انتقالی» و «اوراق انتقالی» فرم ۴ اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در صورت‌حساب دریافت و پرداخت برابر باشد.

۵- هزینه‌های سرمایه‌ای از محل منابع داخلی (کد ۴۰۵): چنانچه مجموع دارایی‌های غیرجاری سال مورد رسیدگی به‌اضافه هزینه استهلاک سال جاری پس از کسر مبالغ مندرج در سرفصل «طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای-سهم منابع داخلی (کد ۴۰۲)» نسبت به دارایی‌های غیرجاری سال قبل افزایش داشته باشد، مبلغ افزایش در این سرفصل درج می‌گردد.

۶ ماده (۹۹) قانون محاسبات عمومی کشور:

شرکت‌های دولتی مکلف‌اند صورت‌حساب دریافت و پرداخت طرح‌های عمرانی (اعتبارات سرمایه‌گذاری ثابت) خود را مطابق دستورالعملی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تنظیم خواهد شد، تهیه و پس از تصویب مجمع عمومی مربوطه بلافاصله جهت درج در صورت‌حساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال نمایند. مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت موضوع ماده (۱۳۰) این قانون نیز مشمول حکم این ماده می‌باشند.

بازپرداخت وام و تسهیلات دریافتی: بازپرداخت اصل وام‌های داخلی و خارجی بلندمدت در این سرفصل درج می‌گردد.

۶- تسهیلات بانکی (کد ۴۰۶): میزان بازپرداخت اصل تسهیلات بلندمدت دریافتی از بانک‌های داخلی در این سرفصل درج می‌گردد. این سرفصل با استفاده از اطلاعات مندرج در یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی احصاء و درج می‌گردد.

۷- وام ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه و سایر وام‌ها (کد ۴۰۷): این سرفصل از دو بخش تشکیل می‌شود.

۴۰۷۰۱- اگر وجوهی بابت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای انتفاعی در سنوات گذشته دریافت و در حال حاضر به بهره‌برداری رسیده باشد، بازپرداخت (اصل و بهره) این وجوه (مطابق ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه) در این ردیف درج می‌گردد.

۴۰۷۰۲- میزان بازپرداخت اصل تسهیلات بلندمدت غیربانکی دریافتی توسط شرکت در این سرفصل درج می‌گردد.

۸- وام خارجی (کد ۴۰۸): میزان بازپرداخت اصل تسهیلات خارجی بلندمدت دریافتی شرکت در این سرفصل درج می‌گردد.

۹- وجوه اداره شده (کد ۴۰۹): در صورتی که شرکت اعتباراتی را در قالب وجوه اداره شده جهت پرداخت به ذی‌نفعان اختصاص داده باشد، ارقام مربوط در این سرفصل ثبت می‌گردد.

۱۰- بازپرداخت ودیعه، بدهی‌ها و سایر پرداخت‌ها (کد ۴۱۰): چنانچه بدهی‌های غیرجاری سال مورد رسیدگی (به‌استثنای سرفصل‌های بازپرداخت وام و تسهیلات دریافتی درج شده) نسبت به سال قبل کاهش داشته باشد، در این سرفصل درج می‌گردد.

۱۱- افزایش دارایی‌های جاری (کد ۴۱۱): چنانچه خالص سرمایه در گردش سال جاری مثبت و یا به عبارتی افزایش یافته باشد به‌منزله افزایش در دارایی‌های جاری (کاهش در بدهی‌های جاری)، نوعی مصرف تلقی و در این سرفصل درج می‌گردد.

۱۲- کاهش در استهلاک (تعدیلات) (کد ۴۱۲): چنانچه استهلاک سال مورد حسابرسی بر اثر انجام تعدیلات ناشی از فروش و واگذاری دارایی‌های غیرجاری و یا تغییر رویه حسابداری کاهش داشته باشد، در این سرفصل درج می‌شود.

۱۳- کاهش در حقوق مالکانه (کد ۴۱۳): چنانچه حقوق مالکانه سال مورد رسیدگی (به‌استثناء اندوخته‌ها) کاهش یابد در این سرفصل درج می‌گردد.

۷ ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه:

وجوهی که از محل اعتبارات عمرانی جهت اجرای طرح‌های عمرانی انتفاعی به دستگاه‌های اجرایی مربوط پرداخت می‌شود، به‌صورت وام خواهد بود. دستگاهی که بدین ترتیب وام دریافت می‌کند مکلف است اصل و بهره متعلق را طبق قرارداد منعقد با وزارت دارایی در سررسید مقرر به خزانه بپردازد.

سرفصل‌های کنترلی:

جهت کنترل و ارائه برخی گزارش‌های خاص، برخی اطلاعات به شرح زیر از صورت‌های مالی استخراج و در فرم‌های مربوط درج می‌گردد.

سود و زیان خالص قبل از مالیات (کد ۵۰۱): این سرفصل از تفاضل درآمد کد (۱۰۱) یا هزینه کد (۲۰۱) محاسبه می‌شود و ارقام آن از صورت سود و زیان استخراج می‌گردد. این سرفصل نتیجه عملیات شرکت را در سال جاری مشخص می‌کند.

سود و زیان انباشته (کد ۵۰۲): میزان سود و زیان انباشته از صورت‌های مالی استخراج و در این سرفصل درج گردد.

تعداد کارکنان (کد ۵۰۳): مجموع تعداد کارکنان شرکت اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی و کارگری که در یادداشت‌های صورت‌های مالی درج گردیده در این سرفصل درج گردد.

حقوق و مزایای پرداختی (کد ۵۰۴): مبلغ حقوق و مزایای پرداختی به کلیه کارکنان و کارگران شرکت (شامل عملیاتی و غیرعملیاتی) در این سرفصل درج گردد.

ارقام دوبار منظور شده: مطابق قانون بودجه و پیوست مربوط به بودجه شرکت‌ها، برخی از ارقام درآمد و هزینه برای دو شرکت پیش‌بینی شده که جهت جلوگیری از احتساب مضاعف، این ارقام احصاء و از سرجمع بودجه شرکت‌ها و بودجه کل کشور کسر می‌گردد. به‌عنوان مثال ارقام مربوط به سهم سازمان هدفمندی یارانه‌ها از محل فروش نفت و فراورده‌های نفتی از یک‌سو در درآمد شرکت‌های مربوط پیش‌بینی شده و از سوی دیگر به‌عنوان منابع سازمان هدفمندی یارانه‌ها نیز در قانون پیش‌بینی می‌گردد. جهت احصای این قبیل ارقام، سرفصلی برای ارقام مربوط به درآمد و سرفصلی برای ارقام مربوط به هزینه در نظر گرفته شده است. این ارقام باید از بودجه شرکت‌ها، احصاء و در این فرم درج گردد.

درب امور اقتصادی و دارایی
اداره: حساب ۱۰۰ - مکتبی

۱۳۰۲/۸۲/۱۳

دیوان محاسبات کشور ۲۰۰۲/۱۳/۱۳

بیت

سال مبارک نورم و رشد تولید

شماره: (۵۸) ۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۳

پیوست:

جناب آقای دکتر سید رحمت ا... اکرمی

خزانه دار محترم کل کشور

سلام علیکم

با احترام، عطف به نامه شماره ۵۴/۲۳۵۶۶۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۳۰ مدیر کل محترم گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی موضوع "اصلاحیه دستورالعمل تکمیل فرم عملکرد بودجه شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت (به استثناء بانک ها و بیمه ها)" به استحضار می رساند در راستای اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور بند های ذکر شده در نامه فوق الذکر با لحاظ عبارت اعتبارات هزینه ای (موضوع بند (۱۴) نامه صدرا اشاره) مورد تایید این دیوان می باشد.

با احترام
کیومرث داودی
معاون فنی و حسابرسی امور عمومی و اجتماعی

دیوان محاسبات کشور

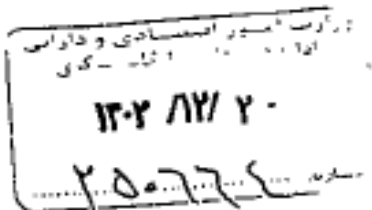
بیت

شماره: ۴۰۰۰۰/۵۸۱

تاریخ: ۱۳۹۰/۲/۱۹

پیوست:

سال مبارک و رشد تولید

جناب آقای دکتر سید رحمت ا... اکرمی

خزانه دار محترم کل کشور

سلام علیکم

با احترام، پیرو نامه شماره ۴۰۰۰۰/۵۸۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۹ موضوع "اصلاحیه دستورالعمل تکمیل فرم عملکرد بودجه شرکت های دولتی و موسسات انتفاعی" با توجه به محدودیت زمانی برای تهیه پیش نویس دستورالعمل فوق الذکر برای بانک ها و بیمه ها و همچنین با عنایت به اینکه در پیوست شماره (۳) قانون بودجه سالانه کل کشور، منابع و مصارف بانک ها و بیمه ها همانند شرکت های دولتی پیش بینی شده است، لذا به کارگیری دستورالعمل یاد شده در نامه شماره ۵۲/۲۳۵۶۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۰ برای بانک ها و بیمه ها در سال مالی جاری یلامانع می باشد.

معاون فنی و حسابرسی امور عمومی و اجتماعی
کیومرث داودی

ادب اسرار
ادامه دارد
۱۳۰۲/۸/۱۳
شماره ۲۹۱۲۲

دیوان محاسبات کشور

پستی

سال مارتورم و رشد تولید

شماره : ۵۸۱/۴۰۰۰۰
تاریخ : ۱۴۰۲/۸/۹
پیوست :

جناب آقای دکتر سید رحمت ا... اکرمی
خزانه دار محترم کل کشور

سلام علیکم

با احترام، عطف به نامه شماره ۵۲/۲۲۵۶۶۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۳۰ مدیر کل محترم گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی موضوع "اصلاحیه دستورالعمل تکمیل فرم عملکرد بودجه شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت (به استثناء بانک ها و بیمه ها)" به استحضار می رساند در راستای اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور بند های ذکر شده در نامه فوق الذکر با لحاظ عبارت اعتبارات هزینہ ای (موضوع بند (۱۴) نامه صدرا اشاره) مورد تایید این دیوان می باشد.

کیومرث داودی
معاون فنی و حسابرسی امور عمومی و اجتماعی

رونوشت:
جناب آقای جاری، مدیر کل محترم گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی جهت اطلاع و اقدام لازم.

**اصلاحیه دستورالعمل تکمیل فرم عملکرد بودجه شرکت‌های
دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت**

این دستورالعمل جهت تکمیل اطلاعات فرم عملکرد بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در پیوست قانون بودجه سالانه کل کشور تهیه شده است. فرم مذکور با توجه به اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی شامل صورت وضعیت مالی، صورت سود و زیان، صورت جریان‌های نقدی، صورت سود و زیان جامع، صورت تغییرات در حقوق مالکانه، یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی و صورت حساب دریافت و پرداخت نهایی ارائه شده توسط شرکت و گزارش بازرس قانونی تکمیل می‌گردد. شایان ذکر است، فرم مذکور درخصوص **شرکت‌های در حال واگذاری و در حال تصفیه (دارای عملکرد)** نیز بایستی تکمیل شود.

نکته (۱): در خصوص شرکت‌های حساب نداده، فرم مذکور با توجه به اطلاعات مندرج در سامانه حسابداری شرکت و یا سایر مدارک و مستندات جهت انعکاس در گزارش تفریح بودجه توسط حسابرسان دیوان محاسبات کشور تکمیل می‌گردد.

نکته (۲): در خصوص شرکت‌های در حال تصفیه که مطابق گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی دارای عملکرد نبوده و در پیوست شماره (۳) قانون بودجه نیز منابع و مصارف آن‌ها صفر درج گردیده، نیازی به تکمیل این فرم نمی‌باشد.

نکته (۳): اطلاعات مربوط به اصلاحیه بودجه شرکت‌های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت موضوع این دستورالعمل از ارقام و سرفصل‌های مشابه مندرج در اصلاحیه بودجه شرکت‌های مذکور که به **تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور** رسیده، تکمیل می‌گردد.

نکته (۴): جمع منابع جاری باید با مصارف جاری و جمع منابع سرمایه‌ای باید با مصارف سرمایه‌ای برابر باشد.

نکته (۵): برخی اطلاعات جهت تهیه گزارش‌های خاص، به‌عنوان سرفصل‌های کنترلی از صورت‌های مالی و یادداشت‌های توضیحی آن و یا سایر مدارک و مستندات استخراج و در فرم‌های مربوط درج می‌گردد.

نکته (۶): منظور از بودجه اولیه شرکت در این دستورالعمل، بودجه مطابق پیوست مربوط قانون بودجه بوده و در مواردی که شرکت دارای اصلاحیه بودجه مورد تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور است، ارقام آن در ستون بودجه نهایی (اصلاحیه بودجه) درج می‌گردد.

الف- حساب‌های جاری: حساب‌های جاری از دو قسمت منابع و مصارف تشکیل شده و با استفاده از صورت‌های مالی و یادداشت‌های پیوست توضیحی آن و صورتحساب دریافت و پرداخت تکمیل می‌گردد.

مصارف					منابع						
تفاوت بودجه نهایی و عملکرد	عملکرد/تفریق	بودجه نهایی (اصلاحیه بودجه)	بودجه اولیه (قانون)	عنوان سرفصل	کد	تفاوت بودجه نهایی و عملکرد	عملکرد/تفریق	بودجه نهایی (اصلاحیه بودجه)	بودجه اولیه (قانون)	عنوان سرفصل	کد
				هزینه‌ها	۲۰۱					درآمدها	۱۰۱
				نیای نامشده درآمدهای عملیاتی	۲۰۱۰۱					درآمدهای عملیاتی	۱۰۱۰۱
				هزینه‌های فروش، اداری و عمومی	۲۰۱۰۲						۱۰۱۰۲
				هزینه‌های مالی	۲۰۱۰۳					سایر درآمدها	۱۰۱۰۳
				سایر هزینه‌ها	۲۰۱۰۴						۱۰۱۰۴
				سایر هزینه‌های غیرعملیاتی	۲۰۱۰۵					سایر درآمدهای غیرعملیاتی	۱۰۱۰۵
				هزینه‌های ناشی از اجرای قوانین و مقررات	۲۰۱۰۶						۱۰۱۰۶
				استهلاک (جزئی از هزینه)	۲۰۲					منابع تأمین زیان:	
				مالیات	۲۰۲۰۲					دارایی‌های جاری - ذخایر سال (استهلاک سال جاری)	۱۰۲
				مالیات پیش‌بینی‌شده سال جاری	۲۰۲۰۱						۱۰۲۰۱
				مالیات عملکرد سال‌های قبل	۲۰۲۰۲					دارایی‌های جاری - سایر	۱۰۲۰۲
				پنج‌درصد سود (۵٪) سود ویژه	۲۰۲						۱۰۲۰۳
				حسابهای تخصیص بود:						منابع عمومی دولت - اعتبارات هزینه‌ای	۱۰۲۰۴
				تقسیم سود - سود سهم دولت	۲۰۵					دریافتی از محل اعتبارات هزینه‌ای مصوب	۱۰۲۰۵
				تقسیم سود - سود سهم شرکت‌های دولتی و سایر سهامداران	۲۰۶					دریافتی از محل اعتبارات هزینه‌ای ابلاتی	۱۰۲۰۶
				اندوخته‌ها	۲۰۷					اعتبارات هزینه‌ای انتقالی از سال قبل	۱۰۲۰۷
				سایر حسابهای تخصیص بود	۲۰۸						۱۰۲۰۸
				هزینه امور پژوهشی (جزئی از هزینه)	۲۰۹						۱۰۲۰۹
				وجوه و مطالبی به خزانه و اوراق مصرف‌نشده از محل اعتبارات هزینه‌ای	۲۱۰					سایر منابع دریافتی	۱۰۵
				مقدّمه وجوه و اوراق انتقالی به سال بعد از محل اعتبارات هزینه‌ای	۲۱۱					زیان تأمین‌نشده از محل حسابهای جاری	۱۰۶
				جمع مصارف جاری						جمع منابع جاری	
سرفصل‌های کنترلی											
				سود و زیان ایستاده	۵۰۲					سود و زیان خالص قبل از مالیات	۵۰۱
				حقوق و مزایای پرداختی	۵۰۴					تعداد کارکنان	۵۰۳
				ارزاه دیوار منظور شده (هزینه)	۲۱۱					ارزاه دیوار منظور شده (درآمد)	۱۱۱

منابع حساب‌های جاری:

۱- **درآمدها (کد ۱۰۱):** مبالغ مندرج در این سرفصل از حاصل جمع **درآمدهای عملیاتی، سایر درآمدها و سایر درآمدهای غیرعملیاتی** از صورت سود و زیان استخراج و محاسبه می‌گردد.

درآمدهای عملیاتی (کد ۱۰۱۰۱): این مبلغ از صورت سود و زیان استخراج می‌گردد.

سایر درآمدها (کد ۱۰۱۰۲): این مبلغ از صورت سود و زیان استخراج می‌گردد.

سایر درآمدهای غیرعملیاتی (کد ۱۰۱۰۳): در صورتی که سرفصل «سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی» در صورت سود و زیان درج گردیده باشد، مبالغ مربوط به درآمد سرفصل مذکور از یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی استخراج و در این سرفصل درج می‌شود.

منابع تأمین زیان

در صورتی که هزینه‌های شرکت بیشتر از درآمدها باشد، نتیجه فعالیت شرکت زیان‌ده تلقی می‌گردد. در صورت زیان‌ده بودن شرکت، علاوه بر ثبت موضوع در فیلد مربوط، نحوه تأمین زیان شرکت نیز باید مشخص گردد. منابع تأمین زیان مطابق پیوست قانون بودجه از سه سرفصل «دارایی‌های جاری- ذخایر سال (استهلاک سال جاری) (کد ۱۰۲)»، «دارایی‌های جاری- سایر (کد ۱۰۳)» و «منابع عمومی دولت- اعتبارات هزینه‌ای (کد ۱۰۴)» تأمین می‌گردد. لازم به ذکر است، برخی شرکت‌ها منابعی را تحت عنوان سایر منابع دریافتی (کد ۱۰۵) جهت پوشش هزینه‌های سال جاری از جمله کمک زیان دریافت می‌نمایند.

شایان ذکر است، در صورتی که موارد فوق‌الذکر برای تأمین زیان شرکت کافی نباشد، مابه‌التفاوت مربوط در سرفصل زیان تأمین نشده (کد ۱۰۶) ثبت می‌گردد.

نکته: با توجه به ماده (۶۹)^۱ قانون محاسبات عمومی کشور ترتیب استفاده از منابع تأمین زیان برای شرکت‌هایی که زیان‌ده پیش‌بینی شده‌اند، ابتدا منابع داخلی و پس از آن منابع عمومی دولت است.

۲- **دارایی‌های جاری- ذخایر سال (استهلاک سال جاری) (کد ۱۰۲):** یکی از منابع تأمین زیان استفاده از دارایی‌های جاری- ذخایر سال می‌باشد. این سرفصل با استفاده از ارقام استهلاک سال جاری دارایی‌های استهلاک پذیر (از قبیل دارایی‌های ثابت مشهود و دارایی‌های نامشهود) در یادداشت‌های توضیحی مربوط درج می‌شود.

نکته (۱): مبالغ مندرج در این سرفصل صرفاً استهلاک سال جاری بوده و شامل تعدیلات و سایر تغییرات نمی‌شود.

۱ ماده (۶۹) قانون محاسبات عمومی کشور:

امتیازاتی که در قانون بودجه کل کشور به‌عنوان کمک برای عملیات جاری شرکت‌های دولتی منظور می‌شود موجب حواله و درخواست وجه مقامات مجاز شرکت‌های مذکور با رعایت مقررات مربوط توسط خزانه قابل پرداخت خواهد بود.

هرگاه پس از پایان سال مالی زیان شرکت بر اساس ترازنامه و حساب سود و زیان مصوب مجمع عمومی از مبلغ پیش‌بینی‌شده در بودجه مصوب مربوط کمتر باشد شرکت مکلف است ابتدا زیان حاصله را از محل منابع داخلی پیش‌بینی‌شده در بودجه مصوب خود تأمین و از کمک دولت فقط برای جبران باقیمانده زیان استفاده نماید و مازاد کمک دریافتی از دولت ناشی از تقلیل زیان پیش‌بینی‌شده را به حساب خزانه واریز نماید.

بیمه - شرکت‌های دولتی مکلف‌اند حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان توسط مجمع عمومی وجوه قابل‌برگشت موضوع این ماده را به خزانه مسترد نمایند.

نکته (۲): از این سرفصل در صورتی می‌توان جهت تأمین زیان استفاده نمود که در بودجه شرکت پیش‌بینی شده باشد.

نکته (۳): چنانچه زیان سال جاری با بخشی از این سرفصل جبران شود، الباقی این سرفصل به‌عنوان منابع سرمایه‌ای در سرفصل (۳۰۱) با عنوان ذخایر و اندوخته‌ها درج می‌شود.

۳- دارایی‌های جاری- سایر (کد ۱۰۳): بر اساس ماده (۱۶)^۲ قانون محاسبات عمومی، کاهش سرمایه در گردش سال جاری نسبت به سال قبل به‌عنوان یکی از منابع تأمین اعتبار شرکت در نظر گرفته می‌شود در صورتی که سرمایه در گردش (دارایی‌های جاری منهای بدهی‌های جاری) سال جاری کمتر از سرمایه در گردش سال قبل باشد، مابه‌التفاوت مذکور به‌عنوان منبع تأمین زیان بوده و در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته (۱): چنانچه زیان سال جاری با بخشی از این سرفصل جبران شود، الباقی این سرفصل به‌عنوان منابع سرمایه‌ای در سرفصل (۳۰۲) با عنوان دارایی‌های جاری- سایر درج می‌شود.

نکته (۲): از این سرفصل در صورتی می‌توان جهت تأمین زیان استفاده نمود که در بودجه شرکت پیش‌بینی شده باشد.

۴- منابع عمومی دولت- اعتبارات هزینه‌ای (کد ۱۰۴): مجموع وجوهی که شرکت از محل منابع عمومی دولت در قالب اعتبارات هزینه‌ای تحت هر عنوان اعم از کمک زیان، مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی، خرید تضمینی، سایر کمک‌ها و ...، به‌صورت نقد و یا اوراق مالی اسلامی از محل اعتبارات مصوب و ردیف‌های متفرقه و تملک دارایی‌های مالی سال جاری (کد ۱۰۴۰۱)، اعتبارات ابلاغی موضوع ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی کشور (کد ۱۰۴۰۲) و اعتبارات انتقالی از سال قبل (کد ۱۰۴۰۳) دریافت نموده، در این سرفصل درج می‌گردد. ارقام این سرفصل از صورت سود و زیان و صورتحساب دریافت و پرداخت استخراج و تکمیل می‌شود.

دریافتی از محل اعتبارات هزینه‌ای مصوب (کد ۱۰۴۰۱): اعتبارات هزینه‌ای مصوب که شرکت تحت عنوان کمک زیان یا سایر عناوین در سال جاری در قالب برنامه، ردیف‌های متفرقه و تملک دارایی‌های مالی از محل منابع عمومی دولت دریافت می‌کند، در این سرفصل درج می‌گردد.

دریافتی از محل اعتبارات هزینه‌ای ابلاغی (کد ۱۰۴۰۲): اعتبارات هزینه‌ای ابلاغی که شرکت در اجرای ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی کشور تحت عنوان کمک زیان یا سایر عناوین در قالب برنامه، ردیف‌های متفرقه و تملک دارایی‌های مالی از دستگاه‌های اجرایی دریافت نموده، در این سرفصل درج می‌گردد.

اعتبارات هزینه‌ای انتقالی از سال قبل (کد ۱۰۴۰۳): مانده اعتبارات هزینه‌ای مصوب و ابلاغی که در سال قبل مصرف نشده و در اجرای قوانین و مقررات به سال جاری منتقل شده، در این سرفصل درج می‌گردد. شایان ذکر است، اعتبارات انتقالی از سال قبل در اجرای مواد (۶۳)

^۲ ماده (۱۶) قانون محاسبات عمومی کشور:

سایر منابع تأمین اعتبار شرکت‌های دولتی عبارت است از منابعی که شرکت‌های مزبور تحت عنوان کمک دولت، وام، استفاده از ذخایر، کاهش سرمایه در گردش و یا عناوین مشابه به‌موجب قانون مجاز به‌منظور کردن آن در بودجه‌های مربوط هستند.
کیصره - منظور از سرمایه در گردش مذکور در این ماده مازاد دارایی‌های جاری بر بدهی‌های جاری است.

و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور و اصلاحات پس از آن باید تا مهلت مقرر مندرج در قانون اخیرالذکر مصرف و یا به خزانه واریز گردد.

نکته: مبلغ درج شده در این سرفصل بایستی با جمع مبالغ مندرج در ستون‌های «دریافتی از محل اعتبارات تخصیص یافته» فرم ۴ و «منابع انتقالی قابل مصرف» فرم ب-۱۰ اعتبارات هزینه‌ای در صورت حساب دریافت و پرداخت برابر باشد.

۵- سایر منابع دریافتی (کد ۱۰۵): هرگونه وجوه دریافتی از محل سایر منابع جهت **مصارف جاری (هزینه‌ای)** از قبیل مبالغ دریافتی از شرکت‌های مادر تخصصی و یا مبالغی که به موجب قوانین و مقررات به شرکت پرداخت می‌شود (مانند انتقال خالص سود/ زیان ذخایر راهبردی و تنظیم بازار به حساب دولت، خرید تضمینی محصولات کشاورزی و ...) در این سرفصل درج می‌گردد.

۶- زیان تأمین نشده از محل حساب‌های جاری (کد ۱۰۶): چنانچه زیان شرکتی بیش از مجموع منابع داخلی (دارایی‌های جاری - ذخایر سال (کد ۱۰۳) و دارایی‌های جاری- سایر (کد ۱۰۳)، منابع عمومی دولت - اعتبارات هزینه‌ای (کد ۱۰۴) و سایر منابع دریافتی (کد ۱۰۵)) باشد، مبلغ مابه التفاوت در این سرفصل درج می‌گردد.

مصارف حساب‌های جاری:

۱- هزینه‌ها (کد ۲۰۱): مبلغ مندرج در این سرفصل از حاصل جمع کلیه هزینه‌های شرکت شامل **بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی، هزینه‌های فروش، اداری و عمومی، هزینه‌های مالی، سایر هزینه‌ها، سایر هزینه‌های غیرعملیاتی و هزینه‌های ناشی از اجرای قوانین و مقررات** مندرج در صورت سود و زیان و یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی، استخراج و محاسبه می‌گردد.

بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی (کد ۲۰۱۰۱): این مبلغ از صورت سود و زیان استخراج می‌گردد.

هزینه‌های فروش، اداری و عمومی (کد ۲۰۱۰۲): این مبلغ از صورت سود و زیان استخراج می‌گردد.

هزینه‌های مالی (کد ۲۰۱۰۳): این مبلغ از صورت سود و زیان استخراج می‌گردد.

سایر هزینه‌ها (کد ۲۰۱۰۴): این مبلغ از صورت سود و زیان استخراج می‌گردد.

سایر هزینه‌های غیرعملیاتی (کد ۲۰۱۰۵): در صورتی که در صورت سود و زیان، سرفصل «سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی» درج گردیده باشد، مبالغ مربوط به هزینه سرفصل مذکور از یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی استخراج و در این سرفصل درج می‌گردد.

هزینه‌های ناشی از اجرای قوانین و مقررات (کد ۲۰۱۰۶): برخی شرکت‌ها از قبیل شرکت‌های برق منطقه‌ای در اجرای قوانین و مقررات (مانند ماده (۶۱) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱))، مبالغی را به شرکت‌های مادر تخصصی پرداخت می‌نمایند که در صورت‌های مالی به‌عنوان هزینه ثبت می‌گردد. این قبیل پرداخت‌ها با استفاده از صورت سود و زیان و یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی احصاء و در این سرفصل درج می‌گردد.

۲- استهلاک (جزئی از هزینه) (کد ۲۰۲): معادل عملکرد استهلاک سال جاری دارایی‌های استهلاک پذیر (از قبیل دارایی‌های ثابت مشهود و دارایی‌های نامشهود) می‌باشد که از یادداشت‌های پیوست صورت‌های مالی قابل استخراج است. با توجه به اینکه این سرفصل در یکی از اقلام هزینه موضوع سرفصل (۲۰۱) اعمال شده، لذا این سرفصل در جمع ستون مصارف حساب‌های جاری لحاظ نمی‌گردد.

۳- مالیات (کد ۲۰۳): مجموع مبالغی که بابت مالیات پیش‌بینی شده سال جاری (کد ۲۰۳۰۱) و مالیات عملکرد سنوات قبل (کد ۲۰۳۰۲) توسط شرکت به حساب خزانه واریز و یا توسط خزانه از حساب شرکت برداشت می‌شود، در این سرفصل درج می‌گردد.

پرداختی مالیات پیش‌بینی شده سال جاری (کد ۲۰۳۰۱): این سرفصل برای شرکت‌هایی که در پیوست مربوط در قوانین بودجه سنواتی کل کشور دارای پیش‌بینی بوده تکمیل می‌شود. مجموع مبالغی که بابت مالیات پیش‌بینی شده سال جاری توسط شرکت پرداخت و یا توسط خزانه‌داری کل کشور از حساب شرکت برداشت می‌شود، در این سرفصل درج می‌گردد.

پرداختی مالیات عملکرد سنوات قبل (کد ۲۰۳۰۲): مبالغی که شرکت جهت مالیات عملکرد سنوات قبل در سال جاری پرداخت یا توسط خزانه از حساب شرکت برداشت می‌شود، در این سرفصل درج می‌گردد.

نکته: مالیات تهاطر شده بابت اضافه واریزی سال‌های قبل، در این سرفصل درج نمی‌گردد.